

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Nauki, Edukacji i Sportu

Data posiedzenia: 3 stycznia 2011 r.

Nr posiedzenia: 98

Posiedzeniu przewodniczył: senator Kazimierz Wiatr – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2011 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji:
 - Oświata i wychowanie; Budżety wojewodów ogółem; Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego; Rezerwy celowe;
 - Szkolnictwo wyższe; Nauka, a także plany finansowe: Funduszu Nauki i Technologii Polskiej; Narodowego Centrum Nauki; Narodowego Centrum Badań i Rozwoju;
 - Polska Akademia Nauk;
 - Kultura fizyczna, a także plany finansowe: Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów; Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej;
 - Informatyzacja;
 - Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej; Główny Urząd Miar; Polski Komitet Normalizacyjny, a także plan finansowy Polskiego Centrum Akredytacji (*druk senacki nr 1072, druki sejmowe nr 3429, 3672, 3672-A*).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Józef Bergier, Ryszard Górecki, Antoni Piechniczek, Tadeusz Skorupa, Zbigniew Szaleniec, Piotr Wach, Kazimierz Wiatr,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Edukacji Narodowej:
 - sekretarz stanu Krystyna Szumilas,
 - naczelnik w Departamencie Ekonomicznym Grzegorz Pochopień,
 - naczelnik w Departamencie Strategii Ewa Staniszevska,
 - Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego:
 - podsekretarz stanu Witold Jurek,
 - dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Jarosław Oliwa,
 - z-ca dyr. Departamentu Budżetu i Finansów,
 - z-ca dyr. Departamentu Finansowania Szkół Wyższych Witold Pakuła,
 - Ministerstwo Sportu i Turystyki:
 - podsekretarz stanu Tomasz Półgrabski,
 - z-ca dyr. Departamentu Ekonom.- Finansowego Anna Klimek-Krypa,
 - z-ca dyr. Departamentu Sportu Wyczynowego Jerzy Eliasz
 - Ministerstwo Finansów
 - dyrektor Departamentu Finan. Sfery Budżetowej Dariusz Atlas,
 - naczelnik w Departamencie Finan. Sfery Budżetowej Tomasz Rabiej,
 - Polska Akademia Nauk:
 - prezes Michał Kleiber,
 - szef kancelarii Zdzisław Hensel,
 - dyr. Biura Finansów Stefania Adamiec,

- Polski Komitet Normalizacyjny:
 - prezes Tomasz Schweitzer,
 - Ministerstwo Spraw Wew. i Administracji:
 - podsekretarz stanu Piotr Kołodziejczyk,
 - z-ca dyr. Departamentu Budżetu Waldemar Nowak
 - Urząd Patentowy RP:
 - prezes Alicja Adamczak,
 - Główny Urząd Miar:
 - prezes Janina Popowska.
- przedstawiciel Biura Legislacyjnego Jakub Zabielski.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Ustawę budżetową w części 30 – oświata i wychowanie omówiła sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Krystyna Szumilas. Ustawa budżetowa na rok 2011 zakłada nominalny wzrost nakładów na edukację o ponad 5% w stosunku do ubiegłorocznego budżetu.

Wydatki budżetu państwa w 2011 r. na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą zaplanowane zostały w ogólnej kwocie 39,25 mld zł, tj. o 5,4% więcej niż w planie na 2010 r. Największą część (niemal 37 mld zł) wydatków na edukację stanowi oświatowa subwencja ogólna, przekazywana z budżetu państwa jednostkom samorządu terytorialnego, które są organami prowadzącymi szkoły. Ta subwencja najbardziej wzrosła w budżecie na 2011 r. Minister K.Szumilas wyjaśniła, że wzrost ten jest podyktowany kontynuacją podwyżek dla nauczycieli. Zaplanowano, że płace nauczycieli wzrosną o 7% we wrześniu 2011 r.

W trakcie dyskusji senatorowie pytali m.in. o tegoroczne plany wykorzystania przez rząd środków unijnych przeznaczonych na edukację, a także o realizację programu "Radosna szkoła".

Wiceminister K. Szumilas poinformowała, że środki unijne są wykorzystywane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną na udoskonalanie systemu egzaminów zewnętrznych i przez Ośrodek Rozwoju Edukacji na modernizację systemu rozwoju regionalnego, na usprawnienie sieci instytucji zajmujących się doskonaleniem nauczycieli (ośrodki szkoleniowe, biblioteki pedagogiczne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne). Ponadto resort przeznacza środki unijne na pomoc w kształceniu polskich dzieci, przebywających za granicą tam, gdzie nie ma polskiej szkoły. Dzięki tym funduszom powstają podręczniki i strony internetowe, ułatwiające naukę języka polskiego, historii i geografii Polski.

Mówiąc o programie "Radosna szkoła" wiceminister K.Szumilas poinformowała, że 80% szkół podstawowych w Polsce ma już odpowiednio wyposażone świetlice dla najmłodszych uczniów, tzw. wewnętrzne place zabaw, około 800 szkół natomiast zbudowało place zabaw na zewnątrz. "Program jest tak zaprojektowany, żeby docelowo każda szkoła miała zarówno zewnętrzny, jak i wewnętrzny plac zabaw" - stwierdziła wiceminister.

Części ustawy budżetowej obejmującej wydatki na naukę i szkolnictwo wyższe przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Witold Jurek.

Poinformował, że na szkolnictwo wyższe na 2011 r. zaplanowano w budżecie łączne wydatki w kwocie 10,1 mld zł, z tego z budżetu państwa przeszło 9,5 mld zł, a ze środków europejskich 620 mln zł. Oznacza to, że w stosunku do 2010 r. te wydatki wzrastają nominalnie o 4,4%.

Największą część (7,5 mld zł) stanowią dotacje podmiotowe, które uczelnie publiczne dostają na swoją działalność.

Wiceminister W.Jurek wyjaśnił, że dotacja ta wzrosła w stosunku do 2010 r., ale niestety niewiele, ponieważ zamrożono wynagrodzenia na uczelniach, a zwaloryzowano jedynie kwotę na wydatki materialne uczelni.

Reszta wydatków to stypendia lub dopłaty do kredytów i pożyczek studenckich, a także środki na współpracę międzynarodową, np. prawie 5 mln zł przeznaczono na naukę języka polskiego w zagranicznych ośrodkach akademickich.

Dodał, że ponadto z budżetu państwa są finansowane programy wieloletnie, w ramach których wspierane są inwestycje trzech uczelni. W tym roku będzie to kosztowało 206,5 mln zł. Chodzi tu o program dla Uniwersytetu Jagiellońskiego - 55 mln zł, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza - prawie 84 mln i biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego - 67 mln zł.

Kolejne 620 mln zł dla uczelni pochodzi z Unii Europejskiej. Do projektów finansowanych z tych środków Polska dopłaci 109 mln zł.

Wiceminister W.Jurek wyjaśnił, że na naukę w budżecie na 2011 r. przewidziano 4,6 mld zł (w budżecie na 2010 r. było o 200 mln zł mniej). Resort nauki dysponuje ponadto 762 mln zł ze środków unijnych, łącznie więc na naukę w tym roku zaplanowano wydatki w wysokości 5,4 mld zł. Wiceminister W.Jurek podkreślił, że nominalnie budżet nauki wzrósł w stosunku do 2010 r. o 4,96%, zaś realnie o 2,6%. Wyjaśnił ponadto, że pieniądze te zostaną przeznaczone na finansowanie działalności instytucji naukowych, naukową współpracę międzynarodową i upowszechnianie nauki, ale przede wszystkim jednak na granty badawcze.

Projekty badawcze będą finansowane m.in. za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowego Centrum Nauki.

Pierwsza z tych instytucji będzie ogłaszać konkursy na badania w dziedzinie nauk stosowanych, druga w naukach podstawowych.

Do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju mają być przekazane środki w wysokości 627,6 mln zł (610 mln zł to środki na realizację strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych, w tym na prace na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa), a do Narodowego Centrum Nauki - 305 mln zł. 300 mln zł będzie przekazane do Funduszu Nauki i Technologii (z tego funduszu będzie finansowany Narodowy Programu Rozwoju Humanistyki).

Centrum Nauki Kopernik dostanie 20,6 mln zł.

Komisja Nauki, Edukacji i Sportu pozytywnie zaopiniowała też część ustawy budżetowej zawierającą środki na działalność Polskiej Akademii Nauk.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Witold Jurek przypomniał, że 2011 r. po zmianie prawa dysponentem środków na działalność PAN jest resort nauki.

Poinformował, że wydatki Polskiej Akademii Nauk przewidziane na 2011 r. wynoszą 80,1 mln zł. W stosunku do 2010 r. oznacza to wzrost o prawie 26,5 mln zł, z tego 13 mln zł ma być przeznaczone na działalność korporacji uczonych i jej organów, np. komitetów problemowych PAN.

Po wysłuchaniu informacji przedstawicieli ministerstw i urzędów centralnych, a także w wyniku przeprowadzonej dyskusji Komisja Nauki, Edukacji i Sportu pozytywnie zaopiniowała ustawę budżetową na rok 2011 w częściach dotyczących: oświaty i wychowania, nauki, szkolnictwa wyższego, Polskiej Akademii Nauk, informatyzacji, Urzędu Patentowego RP, Głównego Urzędu Miar, Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz planu finansowego Polskiego Centrum Akredytacji.

Do części 25 - kultura fizyczna komisja - na wniosek senatora Józefa Bergiera - postanowiła zgłosić poprawkę. Zaproponowana przez komisję zmiana dotyczy załącznika nr 2 w części 25 - kultura fizyczna:

a) w rozdziale 92603 - Komisja do Zwalczenia Dopingu w Sporcie zmniejsza się wydatki bieżące jednostek budżetowych o kwotę 2250 tys. zł,

b) w rozdziale 92695 - pozostała działalność zwiększa się dotacje i subwencje o kwotę 2250 tys. zł. Uzyskane w ten sposób środki mają być przeznaczone na zwiększenie dotacji celowej dla Instytutu Sportu w Warszawie na zadania związane z utrzymaniem akredytacji Światowej Agencji Antydopingowej na finansowanie laboratoryjnych analiz antydopingowych.

Ustalono, że opinię komisji podczas posiedzeniu Komisji Budżetu i Finansów Publicznych przedstawi senator Kazimierz Wiatr.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie jednej poprawek do ustawy budżetowej w części kultura fizyczna

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingską.